

רעהו העדולמי

- (1) ספר בראשית פרק לח
 (א) וַיְהִי בַעַת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד אִישׁ עֶדְלָמִי וַשְּׁמוֹ חִירָה:
 (ב) וַיֵּרָא שָׁם יְהוּדָה בֵּת אִישׁ כְּנַעֲנִי וַשְּׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחֶהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ:
 (ג) וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתֵּמֶת בֵּת שׁוּעַ אִשְׁת׃ יְהוּדָה וַיִּנְחָם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רַעְהוּ הָעֶדְלָמִי תַמְנָתָה:
 (ד) וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת גְּדֵי הָעֵזִים בְּיַד רַעְהוּ הָעֶדְלָמִי לְקַסֵּת הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָה:
 (ה) וַיִּשְׁאַל אֶת אַנְשֵׁי מְקָמָה לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדוּשָׁה הוּא כְּעֵינַיִם עַל הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא הֵיטֵה בְּזָה קְדוּשָׁה:
 (ו) וַיִּשָּׁב אֵל יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאָתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא הֵיטֵה בְּזָה קְדוּשָׁה:
 (ז) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח לָהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הִנֵּה וְאֵתָה לֹא מִצָּאָתָה:

(34) מדרש רבה שמות פרשה מב פסקה ג

בשעה שאחיו של יוסף מכרוהו והלכו לנחם אביהם ולא נתנחם אמרו כל הדברים הללו עשה לנו יהודה שאלולי בקש לא מכרנו אותו כשם שאמר לנו אל תהרגוהו ושמענו לו אלו אמר לנו אל תמכרוהו נשמע לו אלא אמר לנו לכו ונמכרנו לישמעאלים ועמדו ונדוהו שנאמר (שם לח) ויהי בעת ההיא וירד יהודה מאת אחיו ולא היה לו לומר אלא וילך יהודה שהיה לו ירידה מצד אחיו ומה וירד האמור להלן נדוי אף רד האמור

מי השילוח: וירד יהודה מאת אחיו, טעם הענין למה הלך יהודה לישא אשה בזה הזמן, מפני שראה כי יעקב מיאן להתנחם וביען כי עליו נפל הגורל לשאת הכתונת לאביו ונפל דעתו מאד מזה, וחשב כי ח"ו אפס תקוה ממנו והלך לישא אשה שאמר אפשר שיהיה לי בנים טובים אשר מהם יצמח בנין עדי עד, ואח"כ הבין לו הקב"ה, אם ח"ו באמת אשר אתה חושב שאין לך תקוה ואין לך חיים בשורש, א"כ אף אם תוליד מאה הלא לא יוכלו להיות בחיים יותר ממך, כי אצל הש"י הצינור ששולח על ידה החיים גם הצינור צריך להיות של החיים, וא"כ כאשר בדעתך, לא יהי רק חיי שעה אף כל תולדותיך. ולכן כאשר בא על בירר הדבר נולד לו שלה, וקרא שמו שלה היינו טעות שטעה בדבר ולכן בנים הראשונים לא ה' להם חיים ושלה נשאר בחיים:

(6-7) רמב"ם פירוש המשניות - מסכת אבות פרק א

ואמר וקנה לך חבר. זכר אותו בלשון קנייה, ולא אמר עשה לך חבר או התחבר לאחרים, הכוונה בזה שצריך לאדם שיקנה אוהב לעצמו שיתקנו בו מעשיו וכל עניניו כמו שאמרו (תענית כג.) או חברותא או מיתותא. ואם לא ימצאהו צריך להשתדל בו בכל לבו ואפילו אם יצטרך שימשכו לאהבתו עד שישבו אוהב ולא יסור מהמשך תמיד אחר רצונו עד שתתחזק אהבתו, כמו שיאמרו בעלי המוסר כשתאהב לא תאהב על מדותיך ואמנם תאהב על מדת אוהביך, וכשיכוין כל אחד משני האהובים אל זאת הצואה יהיה כוונת כל אחד משניהם להפיק רצון חבירו ויהיה כוונת שניהם יחד דבר אחד בלא ספק. ומה טוב מאמר אריסטוטלוס האהוב אחד הוא והאהובים ג' מינים. אוהב תועלת, אוהב מנוחה, ואוהב מעלה, אמנם אוהב תועלת כאהבת שני השותפים ואהבת המלך ומחנהו, ואמנם אוהב מנוחה הוא ב' מינים אוהב הנאה ואוהב בטחון, אמנם אוהב הנאה כאהבת הזכרים לנקבות וכיוצא בהם. **ואמנם אוהב בטחון** הוא שיהיה לאדם אוהב בטחון נפשו בו לא ישמר ממנו לא במעשה ולא בדיבור ויודיעהו כל עניניו הטוב מהם והמגונה מבלי שירא ממנו שישגיגה בכל זה חסרון לא אצלו ולא זולתו כי כשיגיע לאדם בטחון באיש זה השיעור ימצא מנוחה גדולה בדבריו ובאהבתו הרבה. ואוהב מעלה הוא שיהיה תאות שניהם וכוננתם לדבר אחד והוא הטוב, וירצה כל אחד להעזר בחבירו בהגיע הטוב ההוא לשניהם יחד, וזה האוהב אשר צוה לקנותו והוא כאהבת הרב לתלמיד והתלמיד לרב:

(36) ספר קול מבשר ח"א - פרשת וישב

יג. וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדולמי, וכו' (בראשית ל"ח כ). הרבי רבי בונם זי"ע אמר, כל אדם צריך להיות לו חבר ואוהב נאמן, שיהיה ביכולתו לספר לו את כל נקודת לבבו, אפילו בגנות מעשיו. כמו שהיה ליהודה - חירה רעהו. והיה משלח על ידו את גדי העזים לידי תמר. [שש"ק אות רל"ה]. ובספר "חיי יצחק" (כת"י) כתב את דברי הר"ב זי"ע בשינוי מעט. שאמר, שמענין יהודה ותמר, ואיך ששלח את גדי העזים על ידי חירה רעהו, יש ללמוד מה הוא ידיד נאמן. כי יהודה סיפר לו את העבירה הגדולה שעשה, וגם אחרי שסיפר לו, נשאר חירה ליהודה, ידיד נאמן. ולא ירד ערכו בעיניו אפילו בכי הוא זה. [שמחת יהונתן וישב, אות ה']:

יד. וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדולמי, וכו' (בראשית ל"ח כ). איתא ממרן מקאצק בשם הרבי רבי בונם זצ"ל זי"ע, שלאדם צריך להיות חבר טוב שיוכל לספר לו הכל. וכפי שמצינו אצל יהודה שהיה לו חבר טוב כמו חירה, שיוכל היה לספר לו ענין כזה. רבי שלמה מקארלין זצ"ל זי"ע, כשהיה בא לרבי, היה תמיד משתדל להראות את חסרונותיו, כדי שהרבי יתקן אותו. ולא כפי שנוהגים החסידים, שכשבאים לרבתייהם משתדלים בדיוק להיפך. להראות שהם בסדר, שהם בני תורה ויראי שמים, ואילו את הרע הם מסתירים. [מרן ה"בית ישראל", י"ט כסלו תשל"ה, בקו"פ]: